

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0030 OSLO

KOMM. OG REG. DEP
05 DES 2005
05/ 2258-101
451.0
Avs. BB BY IGATT

Deres ref
05/2258

Vår ref
200303136-IAA-1

Dato
02.12.2005

Høring NOU 2005:12 Mer effektiv bygningslovgivning II

Det vises til høringsbrev fra Kommunal- og regionaldepartementet.

I bygningsutvalgets arbeid er det lagt betydelig vekt på å forenkle dagens byggesaksregler. Landbruks- og matdepartementet slutter seg til dette, og vil understreke viktigheten av at det satses på forenkling av bygningslovgivningen der dette er forsvarlig ut fra de hensyn reglene skal ivareta. Gode nyskapende tanker og ideer må gis reelle muligheter for utvikling. Ønsket om å gjøre noe nytt eller annerledes medfører ofte behov for bygninger eller anlegg. Byggesaksreglene berører mange, og reglene er, selv med de forenklingene som er foreslått i NOU 2005:12, kompliserte.

Landbruks og matdepartementet har i en årrekke arbeidet med modernisering og nye strategier i landbrukspolitikken. Denne satsingen skal bidra til utvikling av ny næringsaktivitet og bosetting knyttet til landbruket, parallelt med strukturendringene. Omstillingene gjør at landbrukets og bygdens ressurser, både areal- og bygningsressurser bør kunne tas i bruk på nye og kreative måter. Arbeidet omfatter ulike næringssetninger og aktiviteter. Landbruks- og matdepartementet mener at reglene i plan og bygningsloven bør gi muligheter for å tilrettelegge for et slikt mangfold av aktiviteter knyttet til landbruket og til bygdene. Landbruks- og matdepartementet vil på denne bakgrunn oppfordre til at forenklingsspektet legges til grunn også i det videre arbeidet med lovforslaget og i forskriftsarbeidet som følger etter vedtakelse av lovendringene. Forenkling av byggesaksreglene kan bidra til å fjerne betydelige hindringer for næringsaktivitet og virksomhet, aktivitet som igjen er viktige grunnlag for bosetting og velferd både i urbane strøk og i distriktene.

Departementet legger til grunn at byggesaksreglene skal ivareta visse grunnleggende hensyn som bl.a. bygnings- og brannsikkerhet, helse, miljø og økonomi. Vi mener disse forhold taler for å innføre søknadsplikt også for driftsbygninger i landbruket. På den annen side mener vi at

lovverket ikke bør gjøres mer komplisert enn absolutt nødvendig. Enkle bygg, som for eksempel lagerbygg og redskapshus, bør behandles svært enkelt. Det bør dessuten legges vekt på brukervennlighet i den endelige utformingen av reglene. Landbruks- og matdepartementet er etter dette enig med bygningslovutvalget i at meldeplikten for driftsbygninger i landbruket, jf. gjeldende lov § 81, bør endres til søknadsplikt. En forutsetning for dette er at dagens søknadssystem, som vi anser som svært komplisert, forenkles vesentlig. Konsekvensen av de nye reglene bør i hovedtrekk bli at enkle byggverk som ikke tjener som oppholdsrom for verken mennesker eller dyr, bør kunne unntas fra søknadsplikt, mens større, mer kompliserte byggverk bør kreve normal søknadsbehandling.

Forslagene til unntak fra søknadsplikten går fram av utk. §§ 20-2 (unntak fra plikten til å ha ansvarshavende), 20-3 (unntak fra søknadsplikt og plikt til å ha ansvarshavende) og 20-4 (unntak fra søknadsplikt dersom tiltaket blir tilfredstillende behandlet etter annet lovverk). I bestemmelsene foreslås også hjemmel for forskrifter hvor det nærmere innholdet i unntakene vil bli fastsatt. Hvor stort omfang de enkelte unntaksbestemmelsene vil få, og grenseflatene mellom de ulike unntaksgruppene, er det etter dette vanskelig å vurdere før forskriftene er på plass. Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at vi vil bli trukket aktivt med i arbeidet med utforming av forskriftene.

Slik unntaksbestemmelsene er utformet i lovutkastet er det flere uklare grenser. Enkelte alternativer overlapper hverandre, for eksempel unntaket for "mindre frittliggende bygning på bebyggd eiendom som ikke kan brukes til varig opphold for personer" og "mindre frittliggende byggverk knyttet til drift av jordbruks- og reindriftsområder" jf. utk. § 20-3 a og b. Andre alternativer må, etter sitt innhold, avgrenses i forhold til hverandre, f.eks. unntaket fra ansvarsrett i utk. § 20-2 a "mindre driftsbygninger i landbruket", og unntaket fra søknadsplikt og ansvarsrett i utk. § 20-3 b "mindre frittliggende byggverk knyttet til drift av jordbruks- og reindriftsområder". Departementet mener at forholdet mellom de ulike begrepene bør avklares gjennom det videre lovarbeidet og i forskriftene.

Unntaket fra søknadsplikt og ansvarsrett i utk. § 20-3 b) gjelder byggverk knyttet til drift av jordbruks- og reindriftsområder. Landbruks- og matdepartementet mener at omfanget av dette unntaket er for snevert. Det vil være svært uheldig for næringsvirksomheten i skog og utmark dersom mindre frittliggende byggverk knyttet til skogbruksdrift og annen utmarksnæring ikke er omfattet av unntaket. Departementet kan heller ikke se at det er nevneverdig viktigere med byggesaksbehandling av slike byggverk enn byggverk knyttet til jordbruks- eller reindriften. Ordlyden bør etter dette, med sikte på å fange opp virksomhet som har naturlig sammenheng med landbruk, endres slik:

"mindre frittliggende byggverk knyttet til *landbruksdrift*"

Begrepet landbruksnæringen omfatter etter forarbeidene til konsesjonsloven § 1 første ledd nr. 2 foruten jord- hage- og skogbruksnæringen også utmarksnæringer og reindrift. Vi mener etter dette at begrepet landbruksdrift er egnet som avgrenskingskriterium også i plan- og bygningslovens byggesaksregler.

Det er viktig at det er klare regler for hvem som har ansvaret for å framskaffe dokumentasjon på at byggegrunn har tilstrekkelig sikkerhet mot fare, og hvem som har ansvaret for at nødvendige tiltak for å sikre et område utføres før byggetiltak settes i verk, jf. lovforslaget kapittel 28 Krav til byggetomt, § 28-1 og 2.

Landbruks- og matdepartementet registrerer at utvalget foreslår en gjennomgang av forholdet mellom ulike "særlover" i forhold til byggesaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven. Jordloven, skogbruksloven og en rekke andre lover som hører under Landbruks- og matdepartementets ansvarsområde, er nevnt i den forbindelse. Departementet legger til grunn at det vil være nyttig å foreta en slik gjennomgang. Vi gjør for øvrig oppmerksom på at Landbruks- og matdepartementet har nedsatt en arbeidsgruppe som har til oppgave å klargjøre hvilke bestemmelser, enten forskrift gitt med hjemmel i jordloven og skogbruksloven, eller regler gitt i medhold av plan- og bygningsloven, som gjelder ved planlegging og bygging av veier for landbruksformål hvor formålet med veien også gjelder landbrukstilknyttet virksomhet. Arbeidsgruppa skal vurdere om gjeldende grenseflate mellom de to regelsettene er hensiktsmessig, eller om det er behov for å gjøre endringer i reglene. Arbeidsgruppa skal bl.a. også vurdere spørsmål knyttet til saksbehandling og klage i slike saker.

Vi oppfatter det ellers slik at bygningslovutvalget har et noe annet syn på spørsmål om dispensasjoner fra plan enn planlovutvalget (NOU 2003:14). Vi forutsetter at synet på slike dispensasjoner blir harmonisert i det forestående lovarbeidet innen hhv. plandelen og byggesaksdelen av plan- og bygningsloven. Vi gjør samtidig oppmerksom på at Miljøverndepartementet i samarbeid med Landbruks- og matdepartementet har utarbeidet en veileder, T-1443 2005, som omhandler forholdet mellom satsingsområdet Landbruk Pluss og plan- og bygningsloven. Etter vår oppfatning kan veilederen være et nyttig redskap også i de vurderingene som må legges til grunn for vurderingen av framtidig dispensasjonspraksis i forhold til ulike landbrukstiltak.

Med hilsen

Ellen Hambro
ekspedisjonssjef

for Bente Meinert
avdelingsdirektør